

محبوبیت و پیروزی ما

به طرز معاشرت با دیگران بستگی دارد

به لطف و مرحمت خدا؛ با آنان نرمخو شده‌ای، اگر خشن و سخت دل بودی، از دور تو پراکنده میشدند. . . . (آل عمران ۱۰۹)

جایی که مادر حضرتان هستیم چگونه ما را بشویم که شما متحمل زحمت گردید! و طعم این جمع آوری غیر ما هم ما انجام میدهیم.
رسول خدا (ص) : نه میدانم که شما کار را هم انجام میدهند ولی من درست ندانم که در میان شما امتیازی داشته باشیم زیرا خداوند این نوع امتیازها را دوست نپسندارد.

پس به طرف صحرا روان شد و مقدار لازم خادومها را از صحرا جمع آوری نمود. (۱)
تمام مردم جهان در هر رشته و صنفی که هستند آرزو دارند. در کار خود پیروز و موفق گردند.

همین که از سر کبها فرود آمدند و بارها را بر زمین نهادند، تصمیم گرفتند که گوسفندی را سر برودند. از گوسفند آن فضائی تهیه نمایند یکی از آنان گفت: سر برینان گوسفند بمانم . . .
پیغمبری : من هم پوست آنرا میکنم . . .
سومی : پشمش و آهینه غذا را من به عهده میکنم . . .
چهارمی : . . .
رسول اکرم (ص) : جمع آوری عزیزم و تهیه آنرا هم بمان
جماعت : یا رسول الله (ص) اما حاضریم در راه سعادت به شما جان خود را نیز فدا کنیم ، در

همه بدنیاال خوببختی می‌روند و در جستجوی سعادتمند ، ولی در انتخاب راه و مسیر آن، راههای مختلف و گوناگونی را در پیش گرفته‌اند . تنها کسانی میتوانند به سعادت نائل گردند ، که راه رسیدن به آن را یافته و تشخیص داده باشند. و این نیز برای هر کسی ممکن و میسر نیست . جز برای کسانی که نیروی درک و عقل آنان با پشتوانه خلل ناپذیر هدایت الهی تحکیم یافته است ، زیرا در غیر این صورت ، انسان تحت تأثیر عوامل و موانع مختلف؛ نمیتواند حقایق را بخوبی تشخیص دهد .

به دست آوردن محبوبیت در جامعه و رسیدن به سعادت و پیروزی ، به روش اخلاقی و طرز معاشرت ما با مردم؛ بستگی دارد به همان اندازه محبوب هستیم که به دیگران مهر می‌ورزیم ، هر گاه موفقیت خواهیم ، خوب است به رفتار و معاشرت خود دقت نماییم . و اگر شکستی دیدیم ، باید علت آنرا در اعمال و اخلاق خود جستجو کنیم .
ناگفته پیداست که برای نفوذ در دنیا و ایجاد محبوبیت ، لازم است انسان از اصول روانشناسی و روانکاوی آگاه باشد تا بتواند برای هدف عالی **همبستگی و خدمت به اجتماع؛** در زوایای روح مردم نفوذ نماید ، که بعضی از افراد دانا یا دانشمندی خاصی به این اصول کم و بیش آشناهستند و عده‌ای هم با تجربه‌های مردمی تدبیراً آنگاه شده‌اند ، بسیاری از افراد هم ناچارند ، این فنون را به عنوان درس فرا گیرند و بیکارندند .

اما اشتباه نشود ، تنها دانستن و آشنائی، به

راههای نفوذ در دیگران ، یا تاملیم و تعلم آن، کافی نیست چه با افرادی هستند که خود در این رشته ها از نظر علمی ، استاد هستند ، ولی نمیتوانند آنها را درست بکار بندند و افرادی هم هستند که از نظر علمی ، عادی میباشند ، اما چون آنچه را که میداند بخوبی نمیتوانند بکار بندند پسندند . به آسانی نمیتوانند در زوایای روح و جان مردم نفوذ نمایند .

بنابراین ، باید نخست بگوئیم که صفات و فضائل انسانی را در خود ایجاد و تقویت نماییم و سعی کنیم که انسانیت از رفتار و کردار و سخنان ما بخوبی نمودار گردد .

افرادی که حتی در امور مادی ؛ با موفقیتهای چشمگیری روبرو شده‌اند ؛ از این صفات ایجاد آمیز ، برخوردار بوده‌اند .

... آندرو کارکنی ، ملقب به پادشاه فولاد ، سالیانه بیلیون دلار (تقریباً روزی سه هزار دلار) به (چادر شواب) که رئیس کارخانجات او بود حقوق میداد ؛ برای اینکه شواب ؛ برای کارکنی خیلی زحمت میکشید ؛ و با اینکه در باره سنت فولاد ؛ اطلاعات اشکالی داشت و چاره نوابغ آن فن محسوب میشد ؛ سه ، سه ، هیچکدام ، خود و شواب ؛ اعتراف کرد که بعضی از زیر دستانش بیشتر از او راجع به سنت فولاد اطلاع دارند . از او پرسیدند ؛ چرا اینکه به شما حقوق میدهند ؛ گفت ؛ « به علت حسن رفتار و معاشرت خوب با مردم . . . » (۱)

امام باقر (ع) فرمود ، خدای جهان به هر کسی

که به مرحمت آنرا به سوی خود و تعلیمات عالی خود جلب و جذب میگردند .

بعضها گمان میکنند پیامبران الهی تنها با نیروی اعجاز در قلوب مردم نفوذ میکنند، در حالی که غیر از مسئله اعجاز، یکی از موجبات نفوذ آنان، اخلاقی و رفتارگانه، انسانی آنان بوده است .

بسیار اتفاق می افتد که افرادی با قصد عداوت و دشمنی و به عنوان اعداوت و لذت به حضور رسول اکرم (س) می رفتند ولی در حال مراجعت مشاهده میشد که نه تنها اعداوت نکرده اند بلکه با کمال صمیمیت اسلام را پذیرفته و پس از آن رسول اکرم (س) محبوب ترین افراد جهان در پیش آنان به شمار میرفت .

آن حضرت بارها میفرمود : ما گروه پیامبران، همچنانکه به انجام وظائف واجب و فرائض الهی سامور گشته ایم ، منازرا کردن با مردم نیز از وظائف قطعی ما است ! (۳)

خداوند عالم به او خطاب کرده فرمود : « به لطف و مرحمت خدا با آنان و امتانها ، فرموده شدهای ، اگر خشن و سخت دل بودی ! از دور تو پراکنده میشوند . . . »

حسن برخورد و خوش رفتاری در معاشرت ، معنی است که هر کس آنرا دارد همه خوبیها و نعمتها را دارد و هر کس از آن محروم است هیچ ندارد . (۴) و به گفته حافظ شیرازی :

آسایش دو گیتی تسخیر این دو حرف است
بسا دوستان مروت بسا دشمنان عقابا

خلق نیکو ، رفتی و نرم خوئی داده ! تمام خوبیها و راحتی و آسایش را به او بخشیده است و در دنیا و آخرت با بهترین وجه زندگی خواهد نمود ! و هر کس از اخلاقی نیک و خوش رفتاری محروم بود ، راه همه شرور و ناپسندیها و گرفتاریها به رویار بازگشته است ، مگر آنکه خدای مهربان او را حفظ فرماید . (۱)

شخصیتهای برجسته و موفق جهان : و مردان بزرگ تاریخ که نامشان جاودان مانده است ، با به کار بستن نیروی اندیشه و عقل ؛ رفتارشان با مردم چنان بوده که حتی اسامیهای آینده هم آنانرا فراموش نخواهند کرد ، و همیشه به بزرگی و عظمت باقی خواهند ماند .

رسول اکرم (س) ، فرمود : « داناترین و اندیشه مندترین مردم کسی است که از همه بیشتر با مردم مدارا نماید و رفتار نیک داشته باشد و در مقابل ، پست ترین و بیچاره ترین افراد ، کسی است که به مردم اعداوت نماید و رفتار صحیح نداشته باشد » (۲) « کار لایله ، میگفت : علمت مردان بزرگ ، از بزرگ رفتارشان معلوم میگردد .

مطالعه و بررسی تاریخ زندگی پیامبران بزرگ خدا ، مخصوصاً پیامبر عالم بقدر اسلام ، درس بسیار آموزنده ای است برای ما زیرا آن بزرگواران برای تحقق بخشیدن به اهداف تبلیغی و تربیتی خود ، از اصول اخلاقی استفاده میکردند و خود سرمشق بزرگی در این جهت ، برای انسانها بوده اند . طرز برخورد و معاشرت آنان با مردم سوری بوده ،

(۱) ج ۲۸ ، جادالانوار ص ۱۸۶

(۲) ج ۲۵ ، ص ۵۲ و ۵۳ . (۴) تحف المصنوع ص ۴۹ از رسول اکرم (س)